Dekoratér/dekoratérka (kód: 33-013-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání: Dekoratér
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technických dokumentech včetně čtení výkresů pro zhotovování dekorací	3
Návrh dekorace a naskicování jednotlivých částí dekorace	3
Přípravné práce pro zhotovování interiérových nebo exteriérových dekorací	3
Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě	3
Zhotovování dílů a výrobků na šicích strojích, ruční šití	3
Zhotovování a kompletace interiérových nebo exteriérových dekorací	3
Instalování dekorací	3
Úprava stěn tapetováním	3
Pokládání koberců	3
Nakládání s odpady v čalounictví a dekoratérství	3
Balení při výrobě dekorací	3
Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technických dokumentech včetně čtení výkresů pro zhotovování dekorací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst dodanou technickou dokumentaci konkrétního výrobku včetně 3D zobrazení v listinné nebo elektronické formě, předvést měření v metrické soustavě a vypočítat zadané rozměry	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat styly na předložených obrazech a fotografiích a uvést jejich charakteristické prvky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat na fotografii interiéru nebo exteriéru dekorace včetně způsobu jejich zhotovení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vysvětlit a popsat předepsaný způsob dekorování, zavěšování a umísťování státních a jiných vlajek a symbolů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Návrh dekorace a naskicování jednotlivých částí dekorace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit a zdůvodnit ideový návrh dekorace podle příslušných požadavků zadavatele a respektování stylů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Změřit v zadaném prostoru realizace potřebné rozměry dekorace a vypočítat rozměry materiálů	Praktické předvedení
c) Navrhnout a naskicovat jednotlivé části dekorace	Praktické předvedení
d) Zhotovit zjednodušenou technickou dokumentaci dekorace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přípravné práce pro zhotovování interiérových nebo exteriérových dekorací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uspořádat pracoviště podle potřeby manipulace s materiálem, podle postupu práce a připravit pomůcky pro konkrétní výrobek	Praktické předvedení
b) Navrhnout a vybrat základní materiály a technologie zpracování pro určitý návrh, design, styl a uplatnění	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Navrhnout a vybrat plnicí a pomocné materiály podle funkce, designu, stylu, uplatnění	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vytvořit šablony, nářezové a střihové plány výrobků podle změřených rozměrů a skic	Praktické předvedení
e) Respektovat při sestavování střihového plánu vzor a směr textilie, srážlivost a tažnost materiálu a stanovit přídavky na švy ve vztahu k použitému způsobu šití, prošívání a jinému způsobu spojování	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Při sestavování střihového plánu usně posoudit kvalitu, zakreslit a vyloučit vady materiálu	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Stanovit spotřebu všech materiálů	Praktické předvedení
h) Vypracovat rozpočet a prezentovat návrh ve vazbě na rozpočet	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Navrhnout postup práce a způsob zpracování, zvolit vhodnou kvalitu materiálů pro dané použití	Praktické předvedení a ústní ověření
j) Vybrat stroje, nástroje, zařízení, nářadí pro výrobu dekorace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystřihnout nebo vyříznout díly podle šablony nebo podle zakresleného střihu	Praktické předvedení
b) Pomocí ručních řezacích strojků rozdělit zadaný materiál	Praktické předvedení
c) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování dílů a výrobků na šicích strojích, ruční šití

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seřídit a zkontrolovat šicí stroj, určit a nastavit parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu a zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Na šicích strojích ušít díly dekorace	Praktické předvedení
c) Ručním šitím dokončit výrobek, použít skrytý nebo jiný steh podle potřeby	Praktické předvedení
d) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování a kompletace interiérových nebo exteriérových dekorací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seřídit a zkontrolovat stroje, určit a nastavit parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu a zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Upravit podle potřeby plnicí a pomocné materiály	Praktické předvedení
c) Spojit lepením, šitím, sponkováním nebo jiným způsobem dílce dekorace	Praktické předvedení
d) Zhotovit a zkompletovat všechny druhy dekorací	Praktické předvedení
e) Upravit zhotovenou dekoraci nánosem nebo nástřikem barevnými nebo svítícími a dalšími efekty	Praktické předvedení
f) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Instalování dekorací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit stavební konstrukci z hlediska instalace dekorací	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit a zdůvodnit způsob upevnění dekorace	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Připravit podklad pro instalaci dekorace	Praktické předvedení
d) Upevnit kotvicí elementy do stěn, stropu a podobného nosného systému	Praktické předvedení
e) Nainstalovat zadané dekorace a pohyblivé části, seřídit a zkontrolovat jejich funkčnost	Praktické předvedení
f) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava stěn tapetováním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout a vybrat tapetu ke zhotovené dekoraci	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Připravit podklad stěny nebo stropu k tapetování	Praktické předvedení
c) Rozměřit a zformátovat tapetu podle potřeby a vzoru a nalepit na připravený podklad	Praktické předvedení
d) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Pokládání koberců

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat koberec ke zhotovené dekoraci, zdůvodnit výběr	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Rozměřit koberec, položit, začistit a zalištovat u stěn v souladu se zásadami BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Nakládání s odpady v čalounictví a dekoratérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit vznik a druhy odpadů dřeva a dřevních materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
b) Objasnit vznik a druhy odpadů z výroby a zpracování pěnových polotovarů a prefabrikátů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
c) Objasnit vznik a druhy odpadů kypřicích materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
d) Objasnit vznik a druhy odpadů potahových, dekoračních a technických textilií, usní, syntetických náhrad usní včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
e) Definovat i jiné než přímé materiálové odpady včetně likvidace použitých nožů a nástrojů	Písemné a ústní ověření
f) Roztřídit odpady vzniklé při výrobě nebo opravě zadaného výrobku a navrhnout jejich recyklaci a likvidaci	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Balení při výrobě dekorací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat a připravit vhodný balicí materiál, nářadí, nástroje	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zabalit dekoratérský výrobek nebo polotovar v souladu se zásadami BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat do formuláře technické údaje v čalounické výrobě a dekoratérství	Praktické předvedení
b) Zpracovat provozní evidenci a dokumentaci – dokumentace zakázky, evidence materiálu, spotřeby materiálu, odpadu	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při realizaci zkoušky uchazeč:
1) zhotoví návrh pro slavnostní instalaci s řasenou textilií s použitím státní vlajky, státních symbolů a vlajky EU a vytvoří plastický vzorek s řasenou textilií, rozměr vzorku: 0,5 m x 0,5 m
2) rozměří, zkrátí, upraví a namontuje garnýž na stěnu a popíše způsob montáže do jiných stavebních systémů
3) zhotoví skládanou roletu s palmetou a instaluje ji
4) zhotoví návrh pro svatební obřad na zahradě (exteriér), slavobránu a dekoraci pultu (stolku) pro oddávajícího a zhotoví svatební dekoraci pultu (stolku)
5) připraví povrch stěny pod tapetování (druh stěny podle výběru autorizované osoby) - roh místnosti o rozměru: šířka 0,5 m x 0,5 m, výška 1,3 m
6) provede tapetování modelového rohu místnosti (viz bod 5) tapetou vhodnou do obytného prostoru, zvolí vhodný koberec, položí ho a zalištuje

Písemné ověřování kritérií hodnocení bude realizováno formou odpovědí uchazeče na otevřené otázky (vypracovaných na PC nebo na označené listy papíru) týkající se úkolů a zadání vyplývajících z příslušných kritérií hodnocení. Ústním ověřením se rozumí stručné slovní doplnění písemně zpracovaných úkolů a zadání.

Při ověřování kritérií hodnocení způsobem "Praktické předvedení a ústní ověření" se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Při ověřování kritérií hodnocení formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě práce, vzhledu a funkčnosti zhotoveného výrobku, k znalosti dekoratérských materiálů a k znalosti údržby dekoratérských výrobků. Měření materiálů a polotovarů musí být v souladu s platnými normami.

Na zkoušku si účastník donese vlastní pracovní oděv a obuv.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *čalouník* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické nebo dekoratérské výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti čalounické výroby.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické nebo dekoratérské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické nebo dekoratérské výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti čalounické výroby.
d) Vysokoškolské vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické nebo dekoratérské výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
e) Profesní kvalifikace 33-013-H Dekoratér/dekoratérka a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti dekoratérství.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům.

Požadavky splňuje čalounická dílna se skladovacím prostorem vybavená následujícím materiálně-technickým vybavením:

- Technologické postupy, nákresy a výkresy interiérových a exteriérových dekorací
- Fotografie interiérových a exteriérových dekorací, jednotlivé styly, každý min. v počtu 3 ks
- Fotografie a výkresy stěnových systémů rozdílných konstrukcí, nejméně 4 druhy
- Zkušební stěna z některého ze stěnových systémů podle výběru autorizované osoby s rohem o rozměrech (0,5 x 0,5 x1,3) m v délce min. 3 m
- Dekorační a stínící textilie pro interiér a exteriér, záclonoviny, koberce, tapety, usně, koženky, výplňové materiály (např. dílce polyuretanových /PUR/ pěn různých druhů, hustot a tvrdostí)
- Textilní pomocné materiály: zdrhovadla, stuhové uzávěry, stuhy, prýmky, pruženky, třapce, šňůry, řasicí stuhy, jiné zdobné prvky, spony, kroužky, strojové a ruční nitě více druhů a barev, lemovací proužky, vyšívací nitě, aplikace, značkovky, zdobné prvky, podlepovací textilie
- Vzory závěsných okenních systémů, různé druhy
- Garnýž s příslušenstvím pro zhotovení výrobku
- Vzory rolet, různé druhy mechaniky pro hladké, skládané a římské, žaluzie
- Materiál pro zhotovení a zavěšení římské rolety s palmetou
- Lepidlo pro spojování PUR pěn, tavná pistole s tavným lepidlem na textilní a jiné materiály, vybavení k nanášení lepidla
- Materiály pro úpravu podkladu (stěny)
- Materiály pro pokládání koberců včetně lišt na zalištování koberce
- Měřicí, kreslicí a pro šití potřebné pracovní pomůcky včetně rýsovacích potřeb, digitální měřidlo, pásmové měřidlo
- Střihací technika a pracovní pomůcky, tj. střihací stůl, ruční nůžky malé, ruční nůžky velké krejčovské, ruční elektrický řezací strojek s kotoučovým nožem, ruční elektrický řezací strojek s přímým nožem, ruční elektrický řezací strojek na dělení měkkých pěnových materiálů
- Žehlicí a fixační technika
- Elektrické šicí stroje, tj. průmyslový šicí stroj jednojehlový se stehem vázaným, průmyslový šicí stroj dvoujehlový se stehem vázaným, průmyslový šicí stroj obnitkovací tří nebo vícenitný
- Strojové jehly (min. balení 10 ks k příslušnému šicímu stroji, šitému a šicímu materiálu)
- Jehly různých velikostí na ruční šití: jehly jednohrotové s kulatou špicí, jehly jednohrotové s trojhranným hrotem, jehly dvojhrotové s kulatou špicí, jehly oblé s kulatou špicí, jehly oblé s trojhrannou špicí
- Špendlíky krejčovské, špendlíky čalounické
- Vypichovače
- Státní vlajka a vlajka EU
- Barvy na textil a efektní materiály ve sprejích
- Konstrukce na zhotovení okenní dekorace
- Konstrukce na zhotovení exteriérové dekorace
- Vrtačka elektrická nebo akumulátorová
- Šroubovák elektrický nebo akumulátorový
- Pilka na dřevo
- Přípravek na řezání lišt na pokos
- Čalounické kladívko
- Sponkovačka a průmyslové spojovače příslušných druhů a délek
- Kolářské a čalounické hřebíčky, vruty a šrouby
- Místnost pro písemnou část zkoušky, PC nebo tablet, psací potřeby, označené listy papíru
- Ochranné pracovní prostředky
- Příjemky, výdejky zboží a materiálů, formuláře pro vylnění technické dokumentace
- Potřeby k udržování čistoty na pracovišti

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 14 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).
Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 30 minut.
Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dřevozpracující a papírenský průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Cech čalouníků a dekoratérů, z. s.
Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy, příspěvková organizace
MANIAC INTERIÉR, Brno
JITONA, a. s., Klatovy